

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznauila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I. 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 15.

V Ljubljani v sredo 20. januarija 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 19. januarija.

Trgovinske pogodbe.

Razprava o trgovinskih pogodbah je bila danes dovršena. Govorila sta najprej še glavna govornika Kajzl in Russ potem je prišla na vrsto cela kopa dejanskih popravkov.

Prvega je sprožil v imenu slovenskih tovarišev poslanec Šuklje proti nekaterim trditvam dr. Laginje. Govoril je tako:

„Čestita gospoda! Svoj govor o trgovinskih pogodbah sem sklepal z neko izjavo, ki sem jo pričel z naslednjimi besedami: „V srečo si štejem, da morem to opazko ali izjavo, če hočete, izreči v popolnem soglasju s celo skupino slovenskih poslancev.“ Pravi namen te izjave pojasnoval je naslednji stavek: „Povdarjam, da nobeni politični razlogi ne vplivajo na naše glasovanje.“ Ta izjava se je končavala z naslednjim stavkom: „Gospoda moja! Mi tudi ne nasprotujemo političnim zvezam; vi sicer od nas ne morete pričakovati, da to delamo iz narodnih simpatij; v tem oziru smo hladni še dalje kakor do globočine svojega srca; mi ne nasprotujemo in pritrjujemo iz tega vzroka in s to nado, ker v teh političnih zvezah vidimo najbolj dragoceni dar narodov, ohranitev evropskega miru! In če nam pravijo, da te pogodbe še bolj vtrjujejo te zveze, to za nas vsaj ni nobeden vzrok, da bi tem pogodbam oporekali.“

To, gospoda moja, so bile moje besede, ki so čestitega poslanca poreških kmečkih občin pripravile, da mi je odgovarjal: Gospod profesor Šuklje je nedavno proslavljal trodržavno zvezo kot poročstvo miru. Pri tej priliki, če sem prav umel, je naznanjal, da to izjavlja v imenu vseh slovenskih poslancev. Jaz moram to v tem popraviti, da kolikor je meni znano, k tej izjavi gospod tovariš ni bil pozivljan ali pooblaščen od vseh slovenskih poslancev; menda

je hotel le reči, da so ga k temu pooblastili le vsi gospodje, s katerimi je govoril.“

Gospoda moja! Popolnoma v nemar puščam vprašanje, zakaj ta formalna zavrnitev moje izjave ni prišla iz ust kakega slovenskega poslanca ali vsaj ne od kakega člana parlamentarne skupine, h kateri mi pripadamo. (Prav res!) Hočem le, posebno še z ozirom na besede mojega neposrednega predgovornika, ki smo jih ravnokar slišali v tej visoki zbornici, dejanski potrditi, da so vsi slovenski poslanci v tem oziru soglasni — kar posebno povdarjam — to-le sklenili: „Slovenski poslanci s tem naznanjajo, da se strinjajo s političnimi nazori in jih potrjujejo, kakoršne je poslanec Šuklje razvijal koncem svojega govora dne 12. januarija in ki so nam bili večinoma znani.“ (Pritrjevanje od slovenskih poslancev.)

Ali častiti gospod poslanec poreških kmečkih občin šel je še dalje. Nihče mi ne more očitati, da bi bila moja izjava na katerokoli stran kaj razžaljala; ogibala se je vsakerega izživljanja in ni nameravala nič drugega, kakor da v najpohlevnejši podobi izraža mnenje, katero se je gledé politične strani trgovinskih pogodb rodilo med slovenskimi poslanci. In vendar je to čestitega poslanca poreških kmečkih občin pripravilo, da je z nekakim vznosom glede moje izjave sledeče govoril: „Trdno sem prepričan, da bo pri prihodnjih volitvah, naj pridejo prej ali pozneje, mati Slovenija razvila, zastavo Slave in volilec klical: Čete naprej v volilni boj; ker v takem miru, v hiranju ne morem živeti!“

Pomen teh besed je čist in jasen dovolj; na eni strani je nekak poziv našemu narodu, našim volilec, na drugi strani pa nekako groženje nam slovenskim poslancem, ki nas tem bolj žali, ker morejo in morajo ravno Hrvatje v Istri prepričani biti, da v tej visoki zbornici gotovo nimajo boljših in bolj zanesljivih zaveznikov, kakor smo mi. (Živahno pritrdjevanje.)

Temu nasproti hočem le še eno reč dejansko potrditi: Mi slovenski poslanci poznamo dolžnosti, ki smo jih prevzeli s svojim poslanstvom; mi vemo, kaj dolžujemo koristim svojega naroda in države, ki nam zagotavlja naš narodni obstanek. Pa ravno zaradi tega se ne uklonimo pod nobenim terorizmom, ravno zaradi tega se tudi volilne borbe ne bojimo, in se bomo v njo podali z mirno vestjo in čistimi rokami prepričani, da je naše ljudstvo dovolj razumno, da bode vedelo, kje najde svoje prave in svoje razumne prijatelje. (Živahno odobravanje in ploskanje med tovariši in somišljeniki.)

Naj pri tej priliki omenjam, da je zadnjič dr. Laginji čestital tudi tržaški italijanski poslanec Burgstaller ter ga pohvalil, da je izvrstno govoril. Burgstaller dobro vé, zakaj je to storil; dr. Laginja je izvrstno govoril za lahonsko stranko, ki je začela zopet zaupljivo povzdigovati glavo in se nadejati, da ne bo dolgo, ko si bode zopet prisvojila v Istri zgubljena tla. Naj istrski rodoljubi že zdaj skrbé in neumorno delajo, da se ne vresničijo nakani njihovih protivnikov!

Za njim se oglasi poslanec Nabergoj proti tržaškemu zastopniku Stalitzu govoreč: Gospod poslanec vitez Stalitz je v 96. seji dne 14. januarija t. l. v svojem govoru o trgovinskih pogodbah po stenografičnem zapisniku stran 4382 med drugim tudi to-le govoril:

„Kar se tiče druge stvari, zdi se mi, da Trst zaradi tega svojih želj in zahtev ne more z zadostnim povdarkom zastopati, ker ima premalo poslancev v državnem zboru. Nikar pa ne mislite, gospoda moja, da hočem s tem reči, kakor da bi trije zastopniki in sicer dva za mesto in eden za trgovinsko zbornico ne zadostovali, zadostoval bi marveč celo eden sam, ako bi njegove prošnje in njegovo molodovanje našle posluh tam, kjer vse premorejo, kar hočejo; v zboru pa, kjer ne odločuje važnost zastopanih koristij, ne teža davčnega bremena, ampak

LISTEK.

Knjige družbe sv. Mohorja za l. 1892.

(Spisali Ciriloveci.)

(Dalje.)

„Slovenske Večernice“

za pouk in kratek čas. Bilo bi odveč poudarjati važnost in velik pomen „Slov. Večernic“ v našem slovstvu, zlasti gledé na priprosto ljudstvo, kakeršno je večina udov družbe sv. Mohorja. V njih si išče ljudstvo zabave in razvedrila in bolj ko tej želji ustrezajo, rajši jih prebira in več sadu donašajo. Zato bi bilo želeli, da slavna družba vso pozornost obrača ravno na to-le knjižico, kakor dosihdob i v bodoče s tem, da skrbi za zanimive, res dobre povesti, za lepe pesmice i liriske i epske, za „prave“ kratkočasnice in druge enake podrobnosti, ki utegnejo priproste čitatelja zanimati in ogrevati i po obliki i po novi tvari ni. Vse to nam ponuja pričujoča 143 strani obsežajoča knjiga: povesti, pesnice, pravljice, zanimive zgodovinske črtice, smešnice i. dr. razne vsebine in veljave, o čemer nam je pa več izpregovoriti.

Glavna povest „Slov. Večernic“ je „Zadnji tihotapec“, spisal J. Podgrajski, str. 1—26. Povest

je kakor nalašč za naše ljudstvo. Snov je zajeta iz onih časov, ko je še cvelo ob kranjsko-hrvatske meji tihotapstvo, in reči moramo, da jo je pisatelj dokaj lično obdelal. Seveda, pazni čitatelj se ob tem in onem malo izpodtika, kar pa menda priproste čitatelja ne bo motilo. Tako se nam neverjetno zdi, da bi bil tihotapec občutil tak duševni boj radi tihotapstva — ker ljudje sploh neso imeli tihotapstva za greh, marveč so se le bali priti v roke „lebljajtarjem“. Kdor jim jo je upihal, ta se je prav srečnega počutil. Tudi ne moremo umeti, kako so mogli sodniki očeta tihotapea spoznati za nedolžnega ter ga izpustiti, ko so vendar morali biti prepričani, da je bil uprav ž njim sin Martin, saj je to sin sam izpovedal. — Res je, da je sin potem drugače govoril, a tako debela laž vendar ne bi smela premotiti sodnikov. Neverjetno je tudi, da se ne bi bil upal sin po prestani kazni toliko let domov povrniti. Koga naj bi se bal?

„Oglár“, po narodni pripovedki zložil A. Hribar. Pesen nam pripoveduje, kako je reven oglár rešil zakleto deklico ter postal grof in kako je kmalu vso čast in vse bogastvo zgubil ter se povrnil v prvoten reven oglárski stan, ker je zane-marjal službo božjo. Pesen bo gotovo ljudstvu zelo ugajala, ker tako v narodnem duhu peti, kakor g. Hribar, zna malokdo. Na str. 29 naj bi bil pristavil k besedici: melodije, kaj to pomeni!

Temu nasleduje povest „Mir ljudem na zemlji“, spisal A. Koder in pa „resnična dogodka“: „Bog ne plačuje vsake sobote“, spisal Ivo Trošt. Obema nedostaje nečesa, rekli bi, kar mika in vleče.

Pač pa je dobro došel spis „Kakšno bōdi naše stanovanje?“ spisal dr. Jož. Rakež. Ljudje navadno premalo pazijo pri grajenju svojih stanovanj na zdravje bolj iz nevednosti, kakor iz vznemarnosti. Gotovo bo priprosto ljudstvo hvaležno za to jako poučljiv spis. Na str. 49 rabi g. pisatelj izraz: poginiti za umreti. Pri Slovencih še čebela umrje.

Nekako prijetno oživljajo celo knjigo „Pravljice“, katere je poklonil slovenski mladini J. F. Radiški. Gospod pisatelj je med Slovenci že dobro znan pravljicar. V njegovi izvanredni pripovedovalni spretnosti pričajo i letošnje pravljice, zlasti se odlikujejo „Vila“ in „Ovetlica življenja“. Uvod k „Povodnemu možu“ bi bil bolj na mestu, če kje, v začetku vseh pravljic. Sploh prevladuje v le-tej pravljici nekak neprijeten subjektivizem; človeku se zdi, kakor da čuti in misli le pripovedovalčeva oseba, ne pa Blažek in povodnji mož.

V naslednjem spisu „Herbert Turjaški, kranjski deželni glavar in glasoviti junak (1528 do 1575)“, nam je jako spretno narisal g. I. Steklasa moža, ki se je nad 30 let neustrašeno in pogumno

zgolj le število glasov, ki so komu na razpolaganje, je tri malo poželjiva številka, in mi ubogi tržaški poslanci moramo biti s tem zadovoljni, če nečemo pred praznimi klopki govoriti.

To trditev gospoda poslanca moram v tem popraviti, da Trst nima samo treh, ampak da ima štiri poslance (res je!) v tej visoki zbornici, kakor se vsakdo lahko prepriča iz našega imenika, kjer so poslanci natisnjeni tudi po deželah, oziroma po volilnih okrajih in volilnih skupinah, in kjer na strani 159 stoji:

„Mesto Trst z okolico: b) skupina mest: 1. mesto Trst, prvi volilni razred Luzatto; 2. mesto Trst, drugi in tretji volilni razred pl. Burgstaller; 3. mesto Trst, četrti volilni razred z okoličanskimi volilci vred z volilnim okrajem v Trstu, Nabergoj. c) Trgovinske in obrtne zbornice: trgovinska in obrtna zbornica v Trstu vitez Stalitz.“

Poslanec Stalitz je torej na zastopnika četrtega volilnega okraja mesta tržaškega popolnoma pozabil, zato sem bil primoran, ga dejansko popraviti in povdarjati, da Trst nima samo treh, ampak da ima štiri zastopnike. (Tako je!)

Lahko bi bilo pa še nekaj drugega mogoče; spominjam se, da mi je nedavno neki tržaški poslanec iz one skupine, v kateri sami g. Stalitz vidi tržaške zastopnike, pripovedoval o nekem razgovoru, ki ga je imel z imenitnim članom visoke vlade. Imena s stvarjo nimajo nič opraviti in jih že iz prizanesljivosti zamolčim. Poslanec je priporočal več reči; državnik pa mu nekako šaljivo in malo tolažljivo odgovori: Prosim Vas, dragi moj, kaj morem s tremi možiceljmi iz Trsta početi?! (Veselost!) Če bi hotel g. Stalitz zavzemati to stališče, bi bilo v istini jako slabo s tržaškim zastopstvom; ker v tem slučaju bi imel Trst samo enega poslanca in tri možicelje; (živahna veselost!) temu nasproti pa moram zopet dejansko potrditi, da se vsaj jaz s popolno pravico čutim kot poslanca tržaškega mesta! (Tako je! Dobro, dobro!)

Tretji govornik je bil knez Lichtenstein, ki je popravil nekatere trditve trgovinskega ministra Bacquehema in poslanca Exnerja. Naštevati je posamezne točke, katerih sta omenjala in dokazoval, da so bili njegovi podatki pravi. Predsedniku dr. Smolki je bilo ovađeno, da to niso dejanski popravki, zato je govorniku segel v besedo in ga pozivljaj, da naj se strogo drži dejanskih pojasnil. Od mnogih strani se je klicalo, da so izpeljave knezove pravi dejanski popravki, levičarji pa so tej trditvi glasno oporekali, kar je kneza pripravilo, da se je usedel.

Za njim je vstal levičar Neuber, ki je zavračal nekatere Lichtensteinove trditve, zlasti gledé cvetličarjev, katerih je na Dunaju v istini okoli 8000, ne pa le kakih 80 in nekoliko deklet, kakor je trdil zastopnik hernalški.

Peti dejanski popravljaec je bil baron Widmann, ki je ugovarjal Zallingerju, da Ti-

rolci vedno zvesti ostanejo cesarju in državi, naj se trgovinske pogodbe sprejmo ali zavržejo.

Baron Dipauli je potem zavračal Coroninija, rekši, da mu je došlo z Goriškega pismo, v katerem mu poročajo, da se tamošnji vinorejci ne strinjajo z nazeri grofa Coroninija in da je njegov govor vzbudil veliko nevoljo. Grof Coronini je pripovedoval, da se je lani nekje blizu Gorice točilo vino in da ga je smel za 10 kr. vsakdo piti, kolikor ga je hotel. To ni bilo lani, ampak l. 1888., ali vino, ki se je točilo, bilo je sprideno in tako nezdravo, da bi bila morala prav za prav gospodska prepovedati prodajo njegovo.

Coronini tega očitanja ni maral meni nič tebi nič požreti, ampak je vstal in Dipauliju iz goriških časnikov, italijanskih in slovenskih odgovarjal, da njegovim nazorom niso oporekali. Skliceval se je tudi na kmetijski časnik in na pismo, ki sta nedavno došla kmetijski družbi v Gorici od kmetijske družbe v Tridentu in v katerem poslednja izrečno zagotavlja, da prvi članek o vinski carini zagovarja njena načela.

Stalitzu Nabergojev popravek ni bil prav ter se je izgovarjal, da je govoril samo o treh poslancih, ki niso v tako srečnem položaju, v kakršnem je bil kot član nekdanje večine poslanec Nabergoj. Ta izgovor je bil prav iz trte zviti, kakor je razvidno iz gori omenjenih lastnih besed Stalitzovih, zato se mu je po pravici oporekalo, da so zdaj Stalitz in Luzzatto in Burgstaller v istem položaju, kakor je bil nekdanj Nabergoj.

Tudi Laginja se je oglašil ter je oporekal popravku poslanca Šukljeja, da ga on in Spinčič pa Gregorec niso bili pooblastili k omenjeni izjavi, dasi tudi oni zastopajo Slovence. Dalje je ponavljaj trditev, da po njegovem osebnem prepričanju gledé bodočih volitev večina slovenskih volilcev sodi tako, kakor on. Dr. Laginja prezira, da Šuklje ni govoril o kakem pooblastilu, katero bi bil sprejel od slovenskih poslancev, ampak da je gledé politične strani tega vprašanja povdarjal le svoje soglasje s svojimi slovenskimi tovariši, kar je bilo popolnoma opravičeno. Z dr. Gregorcem je govoril, da bo omenjal tudi političnega stališča našega, in ravno tako je to povedal vsem drugim poslancem, kar jih je mogel pred sejo dobiti, zlasti navzočima načelnikoma slovenske zadruge, katere sta odobrila dotično izjavo. Laginja in Spinčič pa se le takrat prištevata slovenskim poslancem, kadar jima to kaže, sicer hodita svojo pot, povdarjata pri vsaki primerni ali neprimerni priliki veliko-hrvatsko stališče Starčevičeve stranke ter se dajeta žalibog podpihovati od najsrajnejših elementov mladočeškega kluba. Ako gospod dr. Laginja pravi, da o prihodnjih volitvah od njega izrečena sodba je njegovo osebno prepričanje, mu radi verjamemo, ali ravno iz tega sklepamo, da jako slabo pozna razmere slovenskih volilnih okrajev. Dal Bog, da bi bolje poznal razmere isterske!

Zadnji dejanski popravek je sprožil Zallinger proti Widmannu, potem sta prišla k besedi poročevalec dr. Klaič in Hallwich, ki sta še enkrat ponavljajala razloge za in zavračajala ugovore proti nasvetom manjšine in večine carinskega odseka.

Pred glasovanjem predlagal Dipauli ustno glasovanje o nasvetu manjšine, kar je bilo sprejeto, Plener pa je prosil, da naj se gledé pogodb z Nemčijo, Švico in Belgijo, o katerih se je najprej glasovalo, seštejejo glasovi. To se je zgodilo in predsednik kmalo naznanja, da so gori omenjene pogodbe sprejete s 254 glasovi proti 42. Sledilo je ustno glasovanje o predlogu manjšine, ki je bil odklonjen z 211 glasovi proti 88. Nasproti so glasovali Mladočehi, krščansko-socijalni poslanci, Dalmatinci, Tirolci in Slovenci, ki zastopajo vinorejske okraje, namreč Ferjančič, Pfeifer, Povše, Gregorčič, Coronini, Alfred Nabergoj, Gregorec, Robič, Vošnjak, in isterska poslanca Laginja in Spinčič. Z nekako enakim številom glasov bila je potrjena pogodba z Italijo in ob enem skleneno, da se med razpravo nasvetovane resolucije v pretres izročé carinskemu odseku. Prihodnja seja bo jutri in pridejo na vrsto resolucije, ki jih predlaga carinski odsek.

Govor g. poslanca dr. Gregorca v državnem zboru dne 16. decembra 1891.

(Konec.)

V visoki zbornici se je že nekočkrat očitalo, da smo avstrijski Slovani panslavisti in hočemo biti Rusi. To očitanje je neutemeljeno in jaz bi nanj niti ne odgovarjal, ko bi za nas Slovence v gotovih krogih ne bilo škodljivo in nevarno po znanem latinskem reku: „Calumniare audacter, semper aliquid haeret“.

Poslednjih petdeset let je pri vseh slovanskih narodih večje duševno in narodno gibanje. Tukaj se nekaj godi, kar se pri romanskih in germanskih narodih vsak čas godi, pa nikomur ni na misel, da bi to, ker se italijanska inteligenca peča s francoskim slovstvom, v politiki porabil in trdil, da Italijani hočejo v političnem oziru biti Francozi ali francoski. Nikdo ne bode trdil, da Danci in Švedi, ki se tudi pridno bavijo z nemškim slovstvom, hočejo biti pruski Nemci. Ravno to velja tudi o avstrijskih Slovanih. Njih vzajemnost v kulturnem delovanju in teženju še ni političen panslavizem, in le ta bi se mogel zmatrati za nevarnega.

Znano je vendar vsemu svetu, kaj zahtevajo posamični slovanski narodi v političnem oziru. Poljaki, Rusini, Slovaki in Slovenci hočejo imeti kolikor mogoče obširno narodno avtonomijo. Čehi in Hrvatje hočejo, da se prizna njihovo državno pravo. Da bi pa kdo gojil panslavistične politične ideje, ali da bi sploh kdo hotel biti ruski, tega jaz ne najdem, in moram se proti temu očitanju zavarovati. Sicer pa vémo, zakaj ti madjarski in nemški šovinisti slikajo na steno ta panslavističen strah. To delajo zato, da nas Slovane črnijo in obrekujejo za državi nevarne in obstoječi zatiralni sistem proglašajo kot jedini za državo rešilen.

Sicer pa vsekako pri tem igra veliko vlogo slaba vest zaradi mnogih in velikih grehov, ki so jih storili proti avstrijskim Slovonom.

Temu se pa lahko odpomore. Gospodje naj bodo nam to, kar še nikdar niso bili, — namreč pravični, (Odobranje na desnici), samo da bi se to moralo kmalu in očitno zgoditi, kajti sicer bi znal nastopiti oni edini pogoj, pod katerim je mogoče, da bi se resno pošteval političen panslavizem.

O tem nas uči zgodovina balkanskih Slovanov. Ti so zdihovali stoletja pod turškim jarmom. Zapadna Evropa je bila nanje popolnoma pozabila. Avstrija je po slovečega princa Evgena smrti zašla od svojega zgodovinskega poklica, osvobođenja Slovanov.

Posledica temu je bila, da so se v obupanju balkanski Slovani obrnili do sorodne Rusije in od nje zares dobili svobodo. (Tako je!)

Iz tega sledi, da je le turška surovost tirala Slované Rusom v roke. Z mirnimi Slovani mora se delati turški, predno začne v političnem oziru misliti na Rusijo. Iz tega pa sledi za avstrijske državniške nauke, katerega naj si vzamejo k sreči: Če bodo zmatrali svoje Slované za državljane druge in tretje vrste, jim odrekli, kar jim je neobhodno potrebno za varstvo in gojenje njih narodnosti, tedaj, gospoda moja, utegnili bi avstrijski Slovani za-

(Dalje v prilogi.)

do smrti na bojnem polju boril zoper Turka za vero in lepo našo domovino. Gospod pisatelj je že isto stvar malo obširneje obdeloval v „Mat. Slov.“ za leto 1890, zato bi želeli, da bi se ne bil ponavljaj, seve, ljudstvo se za to ne bo zmenilo.

Nasledujejo „Narodne šege“, spisal J. Karba. Pisatelj nas tu seznanja s šegami, ki se vedno ponavljajo v njegovi rojstni občini, v Babincih pri Ljutomeru. Marsikoga utegnejo zanimati. Prejemanje Blaževega blagoslova bi mi ne prištevaj narodnim šegam, ker ga podeljuje sv. cerkev. Pisatelj meni, da zato „babo“ žagajo sredopostno sredo, ker so gospodinje prišle s postnimi kuharjimi na sredo. V resnici pa ima oni običaj ves drug izvor. Glej „Let. Mat. Slov. za l. 1890“, str. 79! Na 88. strani nas je motil stavek „majhno je število onih ljudij, ki bi bili trgali sad na drevesu s **poznanja**“ — kaj je hotel s tem reči?

V „Orehu“, prizoru iz življenja na kmetih, nam skuša gosp. dr. Jož. Vošnjak pokazati, kako abotno je, če se ljudje tožarijo za vsako malenkost. Spominja nekoliko na ono znano: Kje je meja? Sprava med prepirajočima kmetoma se ne izvrši nepriljeno. Pisatelj naj bi se bil ogibal psovk, kakor so: capin, sunem te s preklo, da se prekopicneš vznak, kakor prasé, ti in tvoj doktor sta osla, ti cigan ti, požeruh itd. Res je, da je prizor na dvorišču, vendar —

Jako zanimive so „Narodne pesni“, ki

jih je zapisal v Podzemlju pri Metliki Janko Barlé. So pa 1. božične, 2. take, ki opevajo Kristusovo trpljenje in 3. druge pobožne pesni.

Med najzanimivejše spise pa prištevamo „Krt“ izpod peresa Fr. Štuparja. Vse delovanje in životačenje krtovo je tako živo in na drobno opisano, da je človek z velikim zanimanjem zasleduje. Upamo, ni to zadnji njegov spis v „Slov. Večernicah“.

„Razširjanje krščanstva med Slovenci“, spisal Fr. Kos, je sicer dobro sestavljeno, vendar sodimo, da ne bo preveč zanimalo čitateljev, ker jim je ista tvarina dovolj znana že od drugod. Temu sledi krasna legenda „Trepetlika“, zložil Mih. Opeka.

Z veliko pohvalo omenjamo spis: „Kako se je stric Grog metal z medvedom“, spisal Zdravko Klančnikov, str. 134—138, ker smo prepričani, da po tacih spisih ljudstvo najraje sega.

„Zgodovinske povestice“ (5), spisal S. St., stran 138—141, pa „Kratkočasnice in smešnice“ (10), iz vsakdanjega življenja nabral A. Benedik, str. 141 do 143, zaključujejo, kakor navadno „Slov. Več.“ Povestice so jako lepe in zanimive, česar pa ne moremo trditi o kratkočasnicah in smešnicah. Ze lansko leto smo na tem mestu poudarjali važnost tega oddelka; isto ponavljamo i letos, želéč, da se gospod nabiratelj bolj potruži za pristno, novo, všečno blago.

(Dalje sledi.)

res priti do takih mislij, katerih pravi avstrijski domoljub ne more želeti in odobravati.

Preteča narodna in politična smrt je za ouega, ki se tega zaveda, nekaj tako strašnega, da misli da je k vsemu opravičen, da le uide tej smrti. Če bi merodajni državniki ravnali z avstro-ogerskimi Slovani kot z zares enakopravnimi državljani, ko bi jim dali v polni meri, kar jim gre, potem je političen panslavizem nemogoč.

K povedanemu naj dostavim le še tri reči, katere se v interesu vse države ne smejo prezreti. Prva stvar je, da se s Slovani, Nemci in Rumuni v narodnem oziru v drugi državni pravici ravná, kakor bi ne imeli nobene pravice. Samo Srbi in Hrvatje imajo še nekaj avtonomije, katera je pa vedno v večji nevarnosti.

Drugič: Trije milijoni Rumunov nimajo več zastopnika v ogerskem državnem zboru, odkar so generala Dodo s tiskovno pravdo odstranili. Ti trije milijoni Rumunov tirajo pasivno politiko, katero vodi odbor, ki ima svoj sedež v Bukareštu. (Čujte!)

Tretja stvar je pa, da se madjarski mogočnejši že bojé svojega dela. Ko je bilo posvetovanje o zakonu o črni vojski, se je do ministra deželne brambe stavila interpelacija, če se je preskrbelo za varnost madjarskega naroda za slučaj, da se skliče črna vojska in torej oborožé narodi.

Te tri stvari naj dokazujejo, da tudi v drugi državni polovici ni tako lepo in sijajno z madjarsko enotno državo, kakor slikajo nekateri listi. Surovo in zares turško ravnanje s Slovani, zlasti s Slovaki in Rumuni, prouzoča nevarnost, ki vedno bolj preti interesom skupne države.

Gospôda moja! Na koncu svojega razpravljanja naj še navedem besede princa Alberta Saksonsko-Koburško-Gotskega: „Avstrija še le boče biti država“. Žal, da so te besede resnične še dandanes. Še sedaj nimamo državnih vrede, ki bi zadovoljile vsak narod. Vladajoča dualistična sistema tega udi dati ne more, iz nje izvira razdelitev narodov v gospodujoče in zatirane.

Ta sistema napoveduje neprestani narodni prepir ter prouzoča splošno nezadovoljnost. Nezadovoljni so gospodujoči narodi, ker se bojé, da bi zgubili gospodstvo; nezadovoljna so pa tudi podrejena plemena, ker so zatirana.

Državna oblika, ki prouzoča občno nezadovoljnost, ne more biti dobra za Avstrijo.

Iz tega izvira, da je za avstrijske domoljube dolžnost, skrbeti za to, da se vsaj polagoma po postavnih in mirni poti povrnemo k oni državni obliki, ki je jedino prava, katera je bila prvotno pri nas ter je bila temelj naši državi.

Centralističnim eksperimentom na ljubo se je pred 150 leti popustila ta državna oblika. Jaz mislim federalistično državno obliko, ki bi se postavila na krščansko podlago in varovala avtonomijo dežel in narodov. Samo taka državna oblika bi zagotavljala popolno enakopravnost in kulturni razvoj vsakega naroda na jedino pravi podlagi narodnega jezika svojega.

Da ta državna oblika mora biti prava, za to imam dober dokaz na dveh sijajnih in veselih prikaznih na kulturnem poprišču, jaz mislim presijajno češko razstavo v Pragi in jako lepo hrvatsko razstavo v Zagrebu.

Ti dve razstavi sta sijajna dokaza, kako čudovito mogočna je naraščajoča stvarilna sila slovanskega naroda, če so jej razmere le malo ugodne. Tak ugoden uspeh se je v jako kratkem času dosegel le zaradi tega, ker se je češkemu in hrvatskemu narodu dal le majhen kos avtonomije gledé razpolaganja z obraževalnimi in kulturnimi sredstvi. Gospoda moja! Kaka bi bila sedaj Avstrija v kulturnem oziru, ko bi nikdar ne bili opustili tega pravega načela, ko bi bili dali vsakemu narodu vsa potrebna izobraževalna sredstva in bili z narodno avtonomijo mu omogočili, da sam po svoje z njimi razpolaga. (Živahno odobravanje na desnici.)

Zatorej pravim: Mi Slovani avstro-ogerski se moramo zjediniti za skupno in dobro premišljeno postopanje (Odobranje na desnici), v dosego tega, kar potrebujemo. To smo dolžni sebi in državi, v kateri živimo. (Tako je! na desnici.) Mi smo vendar večina prebivalstva (Tako je! na desnici), brez nas odpade polovica vojske (Klici na desnici: Več!), brez nas ta država ni več velevlad. Naša usoda je združena z usodo te države, posebno

Čehi, Slovaki, Slovenci in Hrvatje nemajo nobenih spominov v zgodovini, ki bi segali čez sedanje meje našega cesarstva. (Tako je! na desnici.)

Zatorej si moramo pridobiti oni vpliv, ki nam gré po našem številu in naših žrtvah. (Prav res! na desnici.) To je pa le mogoče, če složno postopamo po dobro premišljenem in trdno določenem programu. (Odobranje na desnici.)

Sedaj smo »membra disjecta« ali raztrgane palice iz znanega Svatoplukovega sveznja, ali zjedineni bomo mogli doseči to, kar nam je potrebno. Postali bomo v državi faktor, s katerim se bode moralo računati. Potem bomo tudi zmožni za zveze in bomo tudi dobili zaveznikov. Potem bomo mogli delati na to, da dobimo ono državno obliko, ki je jedino prava za to državo. (Tako je! na desnici.)

H kratu se bode začela nova kulturna doba. Vsak narod bode lahko sodeloval na tak način, kakor ugaja dotični narodnosti.

To, gospoda moja, je moje politično prepričanje, moja nada na boljše bodočnost naše domovine! In hoc signo Austria viatrix — v tem znamenju bode Avstrija zmagovita. (Živahno odobravanje in ploskanje na desnici.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. januvarija.

Notranje dežele.

Slovanski kongres na Dunaju. Avstrijski narodnostni klub na Dunaju je sklenil v sporazumljenju z mladočeskimi poslanci, da se skliče slovanski kongres na Dunaj. O sklicanju tacega kongresa se je že večkrat govorilo, ali vselej je ostalo le pri dobri volji. Tudi sedaj ni pričakovati da bi do shoda prišlo, ker imajo Mladočehi roko vmes. Na klic Mladočehov pa pač ne bodo hoteli mnogi odposlanci hoditi k shodu na Dunaj. Posebno Poljaki ne bodo poslušali mladočeskega klica.

Mladočehi. Jako nepovoljno je bilo Mladočehom, da je poslanec Nemec odložil svoj mandat. Sedaj pride jeden Staročeh v zbor, kajti praška trgovska zbornica je po večini staročeska. Zadnjič so Mladočehi zmagali le zaradi tega, ker so Staročehi sklenili, da se volitve ne udeležé. Sedaj bodo pa gotovo Staročehi postavili svojega kandidata. Drugi zastopnik praške trgovske zbornice bode najbrž tudi odložil svoj mandat in tako pride zopet jeden Staročeh v zbor. Potem bodo s Češkega sedeli v državnem zboru štirje Staročehi. To pa Mladočehom seveda ni po volji, ker so se že nadejali, da tudi iz deželnega zbora izrinejo Staročeha in da potem staročeska stranka popolnoma izgine.

Davčna reforma. Ker bode še le koncem tega meseca finančni minister predložil predlogo o reformi direktnih davkov, jih zbor ne bode sedaj mogel rešiti. Ker je pa stvar važna, govori se, da bi se odsek, kateremu se predloge izročé, proglasil za parmanenten. Potem bode lahko deloval tudi mej parlamentarnimi počitocami. Do jeseni bode vse delo rešil in ko se snide državni zbor, bode lahko takoj ta stvar vzel v razpravo.

Galicijska. Krakovsko višje deželno sodišče se bode baje opustilo. Za vso Galicijo bode zanaprej višje deželno sodišče v Levovu, v Krakovem bode samo ekspozitura. Predsednik levovskemu višjemu deželnemu sodišču bode potem baje drž. poslanec Madejski.

Ogersko. Volilno gibanje se vrši po stari ogerski navadi. Kjer je kak volilen shod, si tudi malo posežejo v lase. V Košicah je moralo vojaštvo delati red. Židovski šoli pobili so razgrajalci okna. Ravno tako tudi sinagogi in nekaterim židovskim hišam. V Saros-Kis-Pataku je pa bilo huje. Nekemu vladnemu pristašu so okna pobili, potem pa še njega ubili. Več družih oseb je pa bilo smrtno ranjenih. V drugih krajih pa ni dosti boljše. — Škof v Stolnem Belem gradu dr. Steiner je pa tudi izdal pastirski list, v katerem opominja vernike, da naj volijo le take kandidate, ki javno obljubijo, da bodo branili pravice svete katoliške cerkve.

Vnanje države.

Avstrija in Rusija. Poljski klub je bil vladi izročil peticijo, da naj vse mogoče stori, da ruska oblastva izpusté dijaka Adolfa Vladimira Schleyena, katerega so zaprli, ko je odšel po nekem opravičku na rusko Poljsko. Ta dijak je obsojen v triletno ječo. Kakor piše »Fremdenblatte«, je avstrijski generalni konzul v Varšavi vse storil, da bi olajšal stanje temu dijaku. Doseči pa ni mogel, da bi ga izpustili, ker so ga ruska oblastva prišla, ko je baš hotel v Varšavo vtihotapiti več prepovedanih socialističnih tiskovin. Po obstoječih pogodbah v tem slučaju nima avstrijska vlada pravice zahtevati od Rusije, da ga jej izroči. Generalni konzul bode pa že storil vse, kar je mogoče, da se mu skrajša kazen.

Italija. V Rimu se je osnovala zveza italijanskih katolikov, kateri je namen, pobijati vse politične naredbe, katere škodujejo cerkvi. Predsednik temu društvu je msgr. Fortini, glavni vrednik katoliškega lista »Fiaccolo«. Zveza je že poslala učnemu ministerstvu protest proti razpravljanju Darwinove teorije v šolah. Po novih učnih redih je namreč dovoljeno v šoli razlagati to teorijo.

Mejnaročna zdravstvena konferenca v Benetkah je prenehala svoje zborovanje, ker angleški odposlanci še niso dobili vseh potrebnih inštrukcij. Ko bodo angleški odposlanci dobili inštrukcije, bodo se posvetovanja nadaljevala. Kakega pozitivnega uspeha pa že sedaj niti konferenčni člani ne pričakujejo.

Srbija in Bolgarija. Znani srbski list »Male Novine« močno hujska proti Bolgariji. Mej drugim vé povedati, da je bolgarska vojska popolnoma pripravljena za boj in je oborožena z Mannlicherjevimi puškami. Vmes je vplela očividno laž, da je ogerski deželno-brambeni minister bil v Bolgariji in ogledal tamošnje naprave ter se jako pohvalno izrekel o njih. Potem se pa ta list pritožuje, da je srbska vojska zanemarjena in ima le 70.000 Berdanovih pušk. Dolžnost skupščine je skrbeti, da se popolni oboroževanje srbske vojske.

Rusija. Novoletni članki ruskih listov neso nič posebno veseli. V njih se omenja glad, ki je letos obiskal ruski narod. Tolažijo se s tem, da bode ta glad imel ugodne posledice, da se bode zboljšalo kmetijstvo. Pred krimsko vojno ni nikdo gledal na organizacijo ruske vojske, kajti vsi so bili prepričani, da je Rusija nepremagljiva. Po porazih pri Sebastopolju se je pa to premenilo in se je gledalo na vojsko. Sedaj se pa ruski vojski ni treba nikogar bati. Ravno tako se je dosedaj mislilo, da se v Rusiji zemlja izsesati ne dá. Sedaj bode to drugače in poprijeli se bodo vsi umnega kmetijstva in rusko narodno gospodarstvo se bode povzdignilo.

Francija. V zbornici se je staval predlog, da bi se premenil volilni zakon. Poslanci naj bi se volili na šest let in vsaki dve leti naj bi se tretjina jih obnovila. — Vlada pa misli predlagati, da bi občinske volitve za naprej bile 3. aprila. Dosedaj so bile vselej dné 1. maja, ali ta dan za volitve ni sedaj več primeren, ko so navadno ta dan razne demonstracije delavcev.

Izvirni dopisi.

Z Notranjskega, 17. januvarija. (K obračunu na polju narodnem!) Bodi si že pristaš »domoli rodoljubne« stranke, sleherni Slovenec mora priznati, da so naši poslanci v dunajski zbornici rešili častno svojo težavno nalogo v letu ravno minulem. Slava jim! Isti pogum in ista neustrašenost naj jih vodi i v prihodnje!

Možato in pogumno so povzdignili naši zastopniki glas pri šolskem vprašanju, ko se je šlo za blagor celega naroda slovenskega. Pozornost vseh Slovencev sta obračala ondaj na-se poslanca Klun in Šuklje. Dogodka se je spominjal tudi naš »Slov. Narod«. Govoril in pisal je, a le ker skoro drugače ni mogel storiti. G. Klunu zaradi lahko umevnih uzrokov pač ni priznal zahvale toliko, kolikor mu jo je mogel dati nepristranski sodnik. Opažalo se je z lahka, kako previdno se je »starosta« vedno ogibal celó imena. Rad pa je vselej porabil priliko, ako mu je mogel postreči s kako nezaupnico. Pokazalo se je to jasno in prav nedostojno pri vprašanju o povišanju plač nižjih uradnikov. Oglasil se je gospod Klun in je govoril kot zastopnik kmetijskih občin za blagor hiračnega kmetijskega stanu. Ko bi bil »Narod« toli pravicoljuben, kakor se vedno baha, pokazati bi bil moral nepristransko svoje ravnanje, a pokazal je strankarstvo. Dotične izjave bi se bile glasile vse drugače, ko bi bilo vredništvo vsaj dostavilo, da je govoril g. Klun kot zastopnik kmetijskih občin, in potolaženi bi bili morda celó tudi nižji uradniki — kar je pa, mimogredé bodi omenjeno, zeló zeló obsežen pomen — in nesebično ravnanje bi bilo ostalo v časti, katero si je popolnoma zaslužilo.

Dokler bomo videli tako ravnanje, ne čudite se, ako bomo ostali i v prihodnje neverojetni do različnih jako sumljivih dopisov in telegramov v predalih »Slov. Naroda«. Ravno isto strankarstvo kaže se nam tudi sedaj še. Omenim samo poročila g. Kluna na občnem »katoliškem polit. društvu«. Tega bi »Narod« nikakor ne imel prezreti. V kratkih a jasnih potezah se nam slika v resnici vsestransko požrtvovalno delovanje slovenskih poslancev. »Narod« in njegovi čitatelji ter z njimi vred tudi njemu preprijazna »Edinost« ter modra »N. Soča« bi morebiti vendar sprevideli, da je delovanje slovenskih poslancev vse drugačno, kakor pa se nam slika v omenjenih listih.

Od jugoslovanskega kluba bi si ne obetali Bog vedi kaj, ker so dejanske razmere vse drugačne, kakor pa si jih domišljajo nekateri prevročekrvni naprednjakovi. Ali se ne pravi s takim ravnanjem odvrčevati od trudapolnega dela za svoj poklic vnete narodove zastopnike?

Tudi vztrajno delovanje g. profesorja Sukljeja radikalcem ni bilo dosti po volji. Vedenje njihovo proti njemu bi imenovali smešno. Tu i tam vržejo mej svet o njem kako pohvalo, a vedno z največjo nezaupnostjo. Z pet drugo pot jim ni bilo nič kaj prav, da se je „potrudil gospod poročat med svoje volice“, dasiravno so skoro isto dobo proslavljali ga z navdušenimi telegrami. Sploh moramo reči, da so bila napredna poročila o delovanju naših poslancev zelo nedoločna. Bilo je težko umeti, kam prav za prav teže. Govorili so o zastopnikih, ki razumejo nalogo, katero naklada poslaniški mandat. Kdo so tisti veljaki, tega ne vemo niti danes ne.

Kakor pa je deloval „Narod“, tako naj bi v prihodnje bil med priprostim ljudstvom njegov po magač, ljubljani mu si niso „Rodoljub“. In kako vilo izvršuje to nalogo! V svoji nedesežni modrosti pa je vendar še toliko nespameten, da gotovo sam ne veruje, kar drugim vsiljuje. Kdo bi ga ne miloval, ko kvasi v jedni zadnjih lanskih števil, da „Dolenjske Novice“ sedaj niti „groša“ niso vredne, in to za to, ker imajo pri njih nekaj govoriti naši duhovniki. Lep poklon, kaj ne da? Toda ne strašimo še tega, saj vemo, od kod prihaja. Gospodje, ki so ob neki priliki v minulem letu za neznatno svoto 100 gld. tako rekoč prodali svoje prepričanje, da sedaj trobijo strastno v naprednjaški rog, ti bodo morda kmalu drugačni, saj vemo, kako se vselej vedejo v denarnih zadevah. Kakor pri njih, tako z lahka ne bode šlo pri priprostem, a značajnem narodu. On misli in vé dobro, česa ima od takih pričakovati.

Od Pesnice, 18. januarija. Prvo nedeljo po Sv. Treh kraljih imelo je „Bratno društvo“ pri sv. Andražu svoj obletni občni zbor, pri katerem se je gledé delovanja in gospodarjenja njegovega udom dajal račun od doistodobnega odbora.

G. Jak. Klinar je v poljudnem govoru, v katerem se je pokazal dobrega govornika, v glavnih potezah narisal društveno delovanje, katero, če ni doseglo popolnega vspeha, nima se obdolževati in toževati, ampak udje, kateri niso vztrajno spolnjevali svojih dolžnostij ter se niso v določeni meri posluževali svojih pravic; a itak sme biti društvo zadovoljno s tem, kar je doseglo pri svojih skromnih razmerah. Ko je omenil veliko zgubo, s katero je smrt prizadela „Br. društvu“, ko je pokosila njegovega vrlega podpredsednika, vse obče ljubljene g. nadučitelja Fr. Zadraveca v najboljši dobi njegove starosti, lahko si videl, kako so si mnogi udje in drugi povabljeni gostje solze brisali. A zaklical je: „Kaj bomo tarnali brez upanja, ohranimo pokojnega g. podpredsednika v vedno hvaležnem srcu in delajmo po geslu svojem: Složno naprej! in skušajmo to veliko zgubo nadomestiti s svojo podvojeno delavnostjo v prid „Br. društva“ in v dosego njegovega v pravilih zaznamovanega lepega namena, in zanašajmo se, na katoliški podlagi stoječ, da bode za nas dobro!“

Imamo prijatelje, kateri s skrbnim očesom gledajo na nas in s požrtvovalnim srcem nas ljubijo in podpirajo; na prvem mestu stoji naša dika in čast. naš rojak, blagor. g. dr. Jurtela, deželnega glavarja namestnik, deželni poslanec in odvetnik v Šmarju. Oni so nam našo bukvarnico največ obogatili z mnogoštevilnimi darovanimi knjigami. Bog jih živi!

In zaorilo je po hiši iz stoternih ust krepko: Bog jih živi!

Gospod tajnik, učitelj Josip Čeh, poročal je kratko o delovanju društvenega odbora, kateri je imel štiri seje. Pri drugi je bilo skleneno: 1. da se ima društveni odbor v spodoben pozdrav polnoštevilno predstaviti milostnemu knezu in škofu ob priliki njihovega visokočastitega obiska in skrbeti, kolikor se pri slabotnih močeh dá doseči, da se spodobno počastijo premil. knez in škof. 2. da se priredi na god sv. apostolov Cirila in Metoda 5. julija velika beseda

Kar prvo točko zadeva, bila je slabim močem primerno izvršena. Pevec bralnega društva so premil. knezu zapeli 3 pesmice kot podoknico pod vodstvom pokojnega gospoda nadučitelja Zadraveca; tudi dekleta so nekaj pobožnih zapela; kraj se je razsvetlil skoro na vseh vrhah farnih, tudi pri Svetem Antonu kurila so se kresje, izmed katerih je bil

najlepši in največji isti, kateremu je na Drvetinskem vrhu zakuril pošteni mladenič Auton Šalaman v obliki M. N.

Premilostljivi knez in škof so bralnega društva namen pohvalili in nad drugimi dokazi verne ljubezni pokazali svojo srčno radost.

Druga točka gledé 5. julija v god sv. slovanskih apostolov obnesla se je istotako prav dobro, boljše i moglo biti. Slavnostni govor govoril je blagorodni gospod deželnega glavarja namestnik dr. Fr. Jurtela. Dokazoval je v poljudni besedi blagi namen bralnega društva, poiskal si je v to vzgledne dokaze v življenju sv. slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Izbornemu govorniku so mnogoštevilni pazljivi poslušalci ob koncu govora dolgočasno, zahvalno in pritrdilno navdušeni plaskali.

Petje oskrbovali so isti dan največ nekateri gospodje učitelji iz Ptuja in okolice, deloma pa tudi domači fantje in moške. Da so ptujski gg. peveci domače daleč prekosili, je umevno, vendar vredni so obojni tople hvale, katera njim bode ob tej priliki najiskrenejše izrečena. Hvala vsem!

Igra „Svoji k svojim“, predstavljane od domačih je pa bila najlepša krona istodobni slovesnosti. Igralci (sedaj že pokojni nadučitelj predstavljaj je župana, gospa Rejčič županovo ženo, Julika Puh njeno hčerko, g. Rejčič kričaja) so svoje vloge tako naravno, resnično, občutno predstavljali, da so si v istini zaslužili hvalo, katero je na mestu izrekel neki imeniten gospod, rekóč: „Kaj takega še nismo videli in tako izvrstno se že dolgo — tudi v gledališču ne — nismo zabavali. Krasno ste igrali!“

Dostaviti je še, da so isti slavni dan glasbeni igrice — tudi domačini — zelo dobro izvršili svojo nalogo; igrali so same slovenske skladbe.

Po končanem poročilu o delovanju društvenega odbora prevzel je še g. tajnik poročevanje o denarnem stanju. Račun se je odobrilo. V novi odbor bili so voljeni: Za predsednika Jos. Kukovec, za podpredsednika Juraj Strab, za tajnika in denarničarja Josip Čeh, za odbornike Jakob Klinar, Gregor Družovič in Franc Ilježic.

Bog blagoslovi delovanje našega društva! Složno naprej! —K—

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. januarija.

(Grof Falkenhayn in Hohenwartov klub.)

„Konservative Korrespondenz“ piše: „Grof Falkenhayn je čutil potrebo, da stopi v ožjo dotiko s konservativnim klubom, na drugi strani pa je vsled imenovanja grofa Kuenburga kot zaupnika levice ministrom tudi konservativni klub čutil potrebo, da išče ožje zveze z vlado. S tem imenovanjem namreč se je položaj toliko premenil, da vlado v dveh velikih klubih zastopata dva člana ministerstva, in tako vlada pouči klub o svojih namerah, nasprotno pa klub vlado o svojih. Torej je gotovo pravično, da se more tudi konservativni klub razgovarjati z vlado neposredno. Grof Falkenhayn bode sicer imel svojo popolno svobodo, vendar pa vedel vse težnje konservativnega kluba.“

(„Kato. tiskovnemu društvu“) podaril je velikodušen župnik kranjskega dekanata v pospeševanje družbinih namenov sto goldinarjev. Bog živi blagega podpiratelja krščanskega tiska!

(Iz Cirkuice) se nam piše: Tisti proroki, ki so trdili, da letos ne bode snega, so se varali. Pri nas ga je toliko, da smo za več časa z njim preskrbljeni. Cestni odbor je storil svojo dolžnost, preoral nam sneg in tako nam odprl pot. — Prihodnjo nedeljo dné 24. t. m. bode imela tukajšnja čitalnica veselico na korist svoji blagajnici. Pri veselici bodo sodelovali čubranski tamburaši. Začetek ob 8. uri zvečer.

(Umrl) je danes dopoldne v Ljubljani po daljši bolezni umirovljeni duhovnik čast. g. Jak. Sušnik. Rajen je bil leta 1851 v Železnikih, v mašnika posvečen leta 1875. Služboval je v ljubljanski, graški in litomeriški škofiji. Naj v miru počiva!

Iz Bleda se nam piše: Podpisani načelnik podružnice Blejske zahteva na podlagi tiskovnega zakona § 19., da objavite sledeči popravek gledé na tukajšnji dopis v „Slovenec“ št. 297 pretekli. leta.

1. Ni res, da bi bil g. Pirc pri občnem zboru tukajšnje kmetijske podružnice dné 20. dec. 1891 le besedico govoril o politiki.

2. Ni res, da bi bil on rekel: „Prišel sem letošnjo jesen osemkrat radi podružnice na Bled, pač pa je rekel: Prišel sem letos — — —

3. Ni res, da bi bil on kriv prepira v naši občini.

4. Ni res, da bi udje ne bili zadovoljni s postopanjem nekaterih gospodov pri kmetijski podružnici.

V Bledu, dné 17. januarija 1892.

predsednik.

Dostavek vredništva: S tem popravkom pač niste umili zamorca, kajti ne ovržete nobene naše trditve, katere še vedno vzdržujemo v celoti. Prvič pravite, da gospod Pirc dné 20. decembra ni govoril o politiki. Tega naš dopisnik tudi ni trdil, temveč je le rekel, da je gospod Pirc prav po nepotrebnem govoril o nekem dopisu v „Slovenec“. Dalje je vsejedno, ali je gosp. Pirc stiskal svojim agitatorjem roke minolo jesen ali minolo poletje, istina je, da je bil le dvakrat v Bledu zaradi kmetijske podružnice, sicer pa je za časa deželnozbornske dopolnilne volitve vsak teden vznemirjal ljudi in tako sejal prepir med občane, ne le v Bledu, ampak tudi drugod. Vsemu sedanjemu neznosnemu prepiru v blejski občini je torej dal povod gospod Pirc s svojo kandidaturo, ko je nabiral izjave. In to trdi naš dopisnik, ko piše po besedi: „Pri nas se je pričel med sosesčani velik prepir, odkar gospod Pirc hodi agitovat v našo dolino.“ Tega mnenja tudi gg. Hudovernik, Peternel, nadučitelj Žirovnik in učitelj Vrezec ne morejo tajiti. In da vsi udje niso zadovoljni s postopanjem nekaterih gospodov, o tem ščebetajo že vrabci na strehi gostilne „Pri litru“, o tem nam pričajo ravno naši dopisi, ki izražajo nezadovoljnost. Toraj gospodje: Pometajte raje pred svojim pragom, potem tudi mi ne bomo o Vas pisali nič nepovoljnega. Popravek se Vam je prav pošteno izjavil, želimo, da imate več sreče s svojo moštarno.

(Atelier na c. kr. strokovni šoli za umetno vezenje.) V izložbi prodajalnice tukajšnjega trgovca gosp. H. Kende na Glavnem Trgu je razpostavljenih nekaj prav ličnih del iz novo ustanovljenega atelierja na c. kr. strokovni šoli. Atelier ima namen, da daje absolviranim učenkam priliko, izdelovati naročena dela pod vodstvom učnih močij in z uporabo bogate zbirke, ki jo ima zavod na razpolaganje, na drugi strani pa ima naročajoče občinstvo zagotovilo, da dobi dobre, umetne, v slogu pravilne in v ceni primerne izdelke v roke, ako se je obrnilo do bivših učenk zaroda. Kakor čujemo, delujejo učne moči brez vsake osebne koristi za ta namen, tudi vodstvo je drage volje pripravljeno, sprejemati naročila in jih izročati absolviranim učencem. — Med razpostavljenimi deli opazimo ličen prt v križastem vboju s slovanskimi vzorci, razne servijete v reticella in punta tagliato-tehniki, lep zastor za svetilnico v aplikaciji na tul in z Esta-Helena čipkami, par predpasnikov v perzijskih a-jourah in point lace čipkah, preprogo za ležanko v filet gvpura-tehniki in z zelenim plišem itd.

(Občinske volitve na Koroškem.) Piše se nam: Sijajno zmagala je slovensko-katoliška stranka v občini „Rikarjaves“ (župnije: Kamen. Št. Vid in Mohliče) v vseh treh volilnih razredih. Izvoljena sta tudi gg. župnika Boštijančič in Laznik. Celo glava nasprotnikov, Incinger p. d. Hofman v Mohličah spravił jo je samo do namestnika. — Ovržena je volitev v Št. Janžu v Rožni dolini, kjer so nasprotni nemčurji pod poveljem vodje Tobeitza zmagali le z nezaslišanimi sredstvi. Nova volitev je že razpisana. —

(Pri občinski volitvi) v Zgornjem Tuhinju pričetkom tekočega leta je bil za župana izvoljen Vid Kadunc iz Tuhinja, za svetovalca pa Primož Matjan iz Lazov in Jakob Hribar iz Cirkuš. Želeti je, da občanarji delujejo v lepi slogi.

(Priporočilo.) Opozarjamo na današnji inserat g. Petra Markoviča, ki je dober slikar in vrl narodnjak v Rožeku na Koroškem. Svoji k svojim!

(Rudarski strajk.) Iz Zagorja se nam piše: Danes dné 19. t. m. in večeraj je bilo izplačevanje rudarjev in v topilnici cinka, in sicer popolnem mirno. Kdaj bodo delavci šli zopet na delo, ni še gotovo. Ker pa so večeraj v Voitsbergu na Gor. Štajerskem vsi delavci zopet pričeli delati, gotovo se tudi tukajšnji ne bodo dalje ustavljali. Danes je tukajšnje vodstvo od trboveljske družbe dobilo nalog, naj takoj zapre topilnico cinka, če jutri zadnji čas delavci nečejo pričeti dela. Doslej še vedno gori v vseh pavih, a če pogasé ognje, potem se delo ne bode tako hitro pričelo. Res da bodo na te način

mnogi ob zaslužek, ali ni drugega pomočka. Ravno v topilnici cinka delavci nimajo nobenega vzroka, da postavajo, toda dopovedati si ne dajo prav nič. Raje stradajo, kakor bi šli na delo. Kar zatelebani so v agente, ki jih slepe s praznimi obljubami. Jutri utegnejo izgnati agitatorja odpuščenega kovača Renalda in topilca cinka Geigerla. Sicer je vse mirno. G. okr. glavar iz Litije je še vedno tukaj. obžalovati moramo v resnici, da so se delavci dali tako daleč zapeljati. Doslej so zamudili 13.000 dni oziroma nočij (šihov) po 1 gld. 20 kr., kar znese nad 15.000 gld. — Danes se nam še dodatno poroča iz Zagorja: Topilci cinka danes zjutraj do šeste ure neso hoteli na delo, zato so pogasili ogenj, kar pomeni, da so delavci odpuščeni. Dolgo bode trajalo, predno bodo zopet odprli topilnico. Delavcev je 90, večinoma so oženjeni, sedaj so brez zaslužka. Ko sem jih včeraj svaril, naj gredo delat, da ne bode treba stradati družini, odgovarjali so vsi, da ne gredo, dokler tega ne storé Trboveljčani. Drugega pravega odgovora ne vedo. Sprva sem tudi jaz zagovarjal delavce, a sedaj sem se prepričal, da se jim ne godi tako slabo, ker vsakdo zasluži za osemurno delo 1 gld. 20 kr., nekateri tudi po 1 gld. 50 kr. in več. Poleg tega pa imajo še stanovanje in kurjavo, tudi živež dobé ceneje.

(Nauk, kaka zasajati vinograde z ameriškimi trtami, da jih trtna uš ne more uničiti.) To je drugi popolnjeni natis knjižice, katero je po naročilu deželnega odbora kranjskega spisal Rihard Dolenc, vodja deželne vinarske šole na Grmu. V devetih poglavjih g. pisatelj podaja nauke, zakaj in kako naj se zopet zasade po trtni uši uničeni vinogradi. V knjižici je 28 slik, ki pojasnujejo nauke. Prav toplo priporočamo to knjižico našim vinorejcem.

(Na Golem) v ljubljanski okolici so se pokazale ošpice, da bodo morali zapreti šolo.

(Iz Bosanske Dubice) se nam piše: Začetkom novembra, ko sem Vam zaletu pisal, smo imeli več dni hudo zimo in celo sneg. Ozimino smo vsejali šele po sv. Martinu. Ker je bila zemlja zmrzla, ni vsa ozelenela. Pred Božičem smo imeli zopet hud mrz, da se je led delal. Zadnje dni starega leta pa je odjenjalo. Dne 12. t. m. pa je zapal sneg, nato dež in tako je bilo vse ledeno; drevje se je kar šibilo pod ledeno težo. — Komaj dva meseca smo bili prosti živinske bolezni in smo zopet imeli živinski semenj. Dobili smo nekaj novcev, da smo mogli plačati veliko desetino. Kdor ni plačal do novega leta, bilo mu je raručeno. Ker se je zopet prikazala živinska bolezen, pripovedali so zopet semnje, kar je v veliko škodo živinorejcem. Ljudje imajo še precej debelih ščetincev, pa ne vedo, kam z njimi. Zito je drago, a še dražje je sadje. Oka jabolk velja 24 kr., torej jedno jabolko 2 kr. Tudi drva so draga, zlasti v Dubici, ker z živino ne smemo po-nje. Mnoge družine trpé hud mrz. — Zalosten Božič je imela neka pravoslavna družina, ker jej je zgorela hiša z vsem pohištrom.

(„Spolok sv. Vojteha“) je med Slovaki blizu to, kar pri nas „Družba sv. Mohora“. Udje so samo dosmrtni ter vplačajo po 10 gld. enkrat za vselej ali skozi deset let vsako leto po 1 gld. 20 kr.; kdor pa želi postati „ustanovnik“, on vplača 100 gld. ali skozi deset let po 12 gld. Društveno leto računijo od julija do julija. Letošnjim, te dni razpošiljanim knjigam so naslovi sledeči: a) „Pútník Sv. Vojtešský. Kalendár pre katolíckých Slovákov v Uhorsku, na priestupný, 366 dní majúci rok po narodení Krista Pána 1892. Ročník XXI. Cena 30 kr.“ Knjiga šteje dvanajst pol v obliki osmerke. V navadnem delu koledarskem ima tudi kratke podatke o praznikih protestantskih in židovskih. Židje bodo novo leto 5653 imeli dne 22. septembra. Sledí „Soznam mien krstných“, zatem „Najvyšší cisársko-kráľovský rod“, potem „V krajine uhorskej sa nachádzajúci, v r.-kat. Cirkvi správu vedúci arcibiskupi a biskupi“, nadalje „Kráľovské uhorské ministerium“ pak „uhorsko-rakuské spoločné ministerium“ in „Kráľovska kuria“, naposled „Svätí patronovia zemskí“ za Ogersko sv.

Stefan, za Erdelj sv. Ladislav, za Hrvatsko sv. Elija in sv. Rok, za Slavonijo sv. Ivan Krstitelj, za Dalmacijo (ta še pač ne spada pod Ogersko!) sv. Spiridijon, za ogersko Primorje pa sv. Jožef. Strani 23—111 polne so raznovrstnih člankov, in sicer tako, da so jedni tiskani s švabshovko, ker so na isto oči starejših ljudi bolj navajene, a drugi sestavki tiskani so z latinico. Vložena je tudi „poslovenčena“ povest „Otec a syn“, katero slovinsky rozpráva I. Tavčar. V knjigi se konečno nahaja seznam sejmov, imenik novih udov, kratek letopis društva, slednjič inserati. Celokupno imetje društva v glavnici in v založni knji obnaša 90.871 gld. 73 kr. b) Druga knjiga zove se: „Svätý Alois Gonzaga, patrón učiacej sa mládeže, vo svojom pôsobení (t. j. delovanju) a oslávení“. Vezana knjiga male osmerke šteje 195 strani in je posneta po izvirniku češkem. c) Ime tretji knjigi je: „Mravná čítanka pre náš ľud“. Zvezki pod tem imenom podobni so našim „Večernicam“. Knjiga velike osmerke in 210 strani ima kot „Sošit V.“ naslov: „Pútnická cesta do Ríma z príležitosti 50-ročného kňazského jubileuma Jeho Svätosti Pápeža Léva XIII roku 1887 konaná a opis památnosti večného mesta Ríma“. Sestavil Josip Kompánek. Ta knjiga je tiskana na Dunaju, prve dve pa v Trnavi, kjer ima svoj sedež „Spolok sv. Vojteha“.

(Iz Amerike) se nam poroča, da tamošnji slovenski duhovniki snujejo društvo, ki bo izdajalo nov slovenski list namesto „Amerikanskega Slovencea“. Želimo mnogo sreče!

Telegrami.

Dunaj, 20. januarija. Zbornica poslancev vsprejela resolucijo zastran jednotne statistike tovarnega prometa na avstro-ogerskih železnicah in pozvala vlado, da se drži kolikor je moč istih podlag trgovske politike, kakor druge države, s katerimi so se sklenile pogodbe.

Praga, 19. januarija. „Hlas Naroda“ zatrjuje, kakor se je izjavil odličan član mladočeskega kluba, da zastopnika praške trgovske zbornice zato nesta govorila v debati o trgovinskih pogodbah, ker jima je zbornica pretila z nezaupnico, ko bi govorila proti pogodbam.

Belgrad, 20. januarija. Ob pravoslavnem novem letu sta srbski kralj in vlada bolgarskemu princu in vladi čestitala ter prejela prijazno zahvalo.

Rim, 20. januarija. Umrl je general jezuitov v Fiesolu.

Pariz, 19. januarija. V zbornici je bil danes velik nemir. Poslanec Laur je imenoval Constansa že davnej od javnega mnjenja obsojenega ministra; Constans je

nato Lauru dal zaušnico. Predsednik Floquet je pretrgal sejo. Republikanec Delpeche je dal zaušnico boulangistu Castelinu; na hodnikih so bili tudi pretepi. Ko se je seja zopet začela, opravičeval se je Constans, da se je seja pretrgala.

Pariz, 20. januarija. Danes sta se dvojebojevala poslanca Delpeche in Castelin. Poročilo o Constansovem odstopu je neresnično, njegovi ministerski tovariši so izjavili, da so ž njim solidarni.

Kolonija, 20. januarija. „Köl. Ztg.“ poroča, da car ne pride v Peterburg, ker so mu oblastva odsvetovala zaradi govoric o napadu.

Tanger, 19. januarija. Guverner je odstavljen, njegov naslednik je Caid. S tem vstaja končana.

Tiflis, 20. januarija. Zrušil se je neki most. Utonilo je 73 oseb, 40 so jih rešili, število ranjencev še ni znano.

Tuji.

18. januarija.

Pri Stonu: Klinger, Schlaffer, Morgenstern, Austelitz, trgovci, z Dunaja. — Goldsemidt, Lutkovič, Wiggy, iz Trsta. — Wollner, bančni uradnik, z Reke. — Kette, trgovec, iz Karlova. — Jakopič, odvetnik, iz Gorice. — Stibrovič in Jesenko iz Vodic.

Pri avstrijskem caru: Repinc, trgovec, iz Prema. — Može in Suša, posestnika, iz Dolenje Vasi.

Pri Južnem kolodvoru: Heu, vinotržec, iz Maribora.

Pri bavarskem dvoru: Hartman z Reke. — Bschdanzky, podobar, in Plenk, iz Trbiža.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			1000
7. u. jut.	740.0	—0.4	zm. vzh.	oblačno	
19. 2. u. pop.	739.2	—1.2	m. vzh.	"	0.00
9. u. zveč.	739.5	—5.0	"	"	
Srednja temperatura —2.2°, za 0.2° pod normalom					

Peter Markovič,

slikar,

v Rožeku na Koroškem,

priporoča se častitemu občinstvu za vsakovrstna

slikarska in modelirska dela;

posebno se priporoča visokočastiti duhovščini za cerkvena slikarska dela.

Izdeluje tudi po fotografijah fine portrete in doprsne podobe iz mavca. Zdaj ima v delu slavna škofa Slomška in Strossmayerja. (36) 3-1

Katoliška tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

+

Tužnim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za nas prežalostilno vest, da je naša iskreno ljubljena, nepozabna mati, oziroma sestra, stara mati in teta, gospa

Helena Fischer,

posestnica,

v 19. dan januarija ob 1. uri v jutro po kratkem a hudem trpljenji in prejemši sv. zakramente za umirajoče prominola v 75 letu dobe svoje blaženo v Gospodu.

Pogreb bode v četrtek v 21. dan januarija ob 9. uri dopoldne. Draga pokojnica hodi priporočena pobožnemu spominu.

V KAMNIKU v 19. dan januarija 1892.

Franc Fischer, sin. — Marija Fischer poroj. Fischer, sinaha in netjakinja. — Ana Cernstein poroj. Fischer, sestra. — Edvard Cernstein, svak. — Otokar Cernstein netjak. — Pepita Cernstein, netjakinja. — Mici in Anica Fischer, vnukinji. (35) 1

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

prodaja in razpošilja PAVEL SEEMANN v Ljubljani.

Zahvala.

Gospod dr. Ivan Pitamio, odvetnik v Postojni, je bil pri zavarovalnici „THE GRESHAM“ v Londonu zavarovan za veliko svoto za slučaj smrti.

Po njegovi smrti je na podlagi potrebnih dokazov glavni zastopnik v Ljubljani gospod Gvidon Zescke takoj izplačal zavarovano svoto. Zato se čutimo dolžne, da se javno zahvalimo in zavod „THE GRESHAM“ vsakemu najtopleje priporočamo, kdor hoče zavarovati prihodnost svoje družine.

Gorica, 14. januarja 1892.

Irena Pitamio,
odvetnikova vdova.

Gregor Marički pl. Sremoslav,
c. in kr. generalni major, kot varuh mladoletnih dedičev.

Št. 1002/o. š. s.

(23) 3-3

Oddaja gradbe.

Dne 28. januarja 1892 popoldne ob 2. uri
vršila se bode pri D. M. v Polji zniževalna
dražba, zadevajoča

gradbo razširjenja šole.

Skupni troški proračuna znašajo 5495 gld.
91 kr.

Obris, proračuni in stavbeni pogoji so pri pod-
pisanem uradu v pregled razpoloženi.

C. kr. okr. šolski svet ljubljanske okolice,
dne 10. januarja 1892.

Pri zlatem drž.
jabolku.

J. PSERHOFER

Zum goldenen
Reichsapfel.

lekarnar na Dunaju, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, poprej **univerzalne kroglice** imenovane, so staroznano zdravilno sredstvo. — Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloga tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh kroglic velja: 1 škatlica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatlicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovane pošiljki po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnino prosto pošiljati: 1 zavoje kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoja 3 gld. 35 kr., 4 zavoja 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Menj nego jeden zavoje se ne more odposlati.)

Prosi se, da se zahtevajo izreono

J. Pserhoferja kri čistilne kroglice.

in gleda na to, da ima vsaka škatlica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat
J. Pserhofer in sicer v rdeči barvi.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s
frankovano pošiljko 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju
itd. 1 steklenica 50 kr.

Ameriška maža za protin, 1 gld. 20 kr.

Prašek proti potenju nog, škatlica 50 kr., s fran-
kovano pošiljko 75 kr.

Balzam za gušo, 1 flakon 40 kr., s frank. pošilj. 65 kr.

Zdravilna esenca (Praške kapljice), proti sprije-
nemu želodcu, slabej prebavljivosti itd. 1 stekl. 22 kr.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farma-
cevtične specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbje.

Pošiljke po pošti zvrše se najhitreje proti predpošiljki zneska, večje pa tudi proti povzetju.

Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštnej nakaznici), je poština dosti nižja nego
pri pošiljkih s povzetjem.

Zgoraj imenovane specialitete dobivajo se tudi v Ljubljani pri G. Piccoli-ju.

Št. 230.

(16) 3-3

Razglas.

Mestni magistrat ljubljanski naznanja:

1. **Imeniki** k letošnjemu novačenju poklicanih, v letih 1871., 1870.
in 1869. rojenih domačih mladeničev bodo razgrnjeni v magistratnem ekse-
ditu od 14. do včetega 22. januarja t. l. v ta namen, da jih
vsakdo lahko pregleda, in

a) ako bi kdo izpuščen ali napačno vpisan bil, to naznani;

b) zoper reklamacije novačenju podvrženih ali zoper njih prošnje za pri-
znanje v §§. 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona navedenih ugodnosti
ugovarja in ugovore tudi dokaže.

2. **Žrebanje** onih novačenju podvrženih mladeničev, ki so bili rojeni
1871. leta, vršilo se bode 28. januarja ob 11. uri dopoldne v mestni
dvorani. Žrebanja udeležiti se je vsakteremu dovoljeno.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 4. januarja 1892.

Oblastveno dovoljenje

zavod za prilepljenje razglasov
in pisarna
za posredovanje pri zasebnih opravilih.

Podpisaneec naznanja, da mu je vis. c. kr. deželna vlada za Kranjsko v
Ljubljani z odlokom z dne 4. januarja 1892, l. št. 15338 podelila

privoljenje za napravo in oskrbovanje zavoda za
prilepljenje razglasov
in

pisarne za posredovanje pri zasebnih opravilih

s pravicami, dajati razjasnila o nakupu in prodaji hišne oprave in gla-
sovirjev, o vnašajočih stanovanj, kupčij in prodajalnic, posre-
dovati o nakupih in prodajah, pri najemih in zakupih kmetijskih
posestev, mestnih hiš, graščin in selskih dvorov (vill) in prosi vele-
slavne oblastnje, zavode, podvzeta in častito občinstvo posluževati se v vseh,
bodisi prilepljenja uradnih ali zasebnih razglasov po ulicah mesta ali zasebno
poslovnega posredovanja tikajočih zadevah mojega zavoda.

Z zagotovilom, da se hočem potruditi vsa mi dana naročila natančno in
točno izvršiti, podpisem z odličnim spoštovanjem

Vekoslav Kališ
Prešernov trg št. 3.

(37 10—1)

Velika praška loterija.

Zadnji mesec.

Glavni dobitek

44 (15—4)

100.000 goldinarjev

Srečke à 1 gld. priporoča J. C. Mayer.

Razprodaja

Pozor!

Gospo-

dinje

Pozor!

(29) 2

V prodajalnici

Andr. Druškoviča
v Ljubljani.

Mestni trg št. 9/10

dobiva se po najnižji ceni

— najboljša modrobela poste-
— klenjena ploščevinasta

— kuhinjska posoda

Tu dobiva se tudi vsakovrstno hišno

in kuhinjsko orodje po najnižji ceni.

S tem ponuja se p. n. gospodnam,
prečast. duhovščini, gostilničarjem, pred-
stojništvom bolnišnic itd. najboljša pri-
lika svojo hišno in kuhinjsko orodje po
ceni spopolniti ali pa si novo omisliti.

Cele kuhinjske oprave za neveste
od gld. 15.— do gld. 200.—

Vnanja naročila izvrše se takoj.

Dunajska borza.

Dne 20. januarja.

Papirna renta 5%, 16% davka	94 gld. 05 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	93 " 50 "
Zlata renta 4%, davka prosta	111 " — "
Papirna renta 5%, davka prosta	103 " 15 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1047 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	295 " 75 "
London, 10 funtov strl.	118 " 20 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 37 "
Cesarski cekini	5 " 60 "
Nemških mark 100	58 " 02 1/2 "

Dne 19. januarja.

Ogerska zlata renta 4%	107 gld. 25 kr.
Ogerska papirna renta 5%	102 " 50 "
4% državne srečke 1. 1854., 250 gld.	137 " — "
5% državne srečke 1. 1860., 100 gld.	149 " 50 "
Državne srečke 1. 1864., 100 gld.	181 " 25 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 15 "
Zastavna pisma " " " " 4 1/2 %	100 " 25 "
Kreditne srečke, 100 gld.	183 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	64 " 25 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	24 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	16 " 40 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	— " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	57 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2875 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	94 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 15 1/2 "
Laških lir 100	45 " 65 "

MERCUR menjarnična delniška
družba na Dunaju,
I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem
listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute
in devize.

— Razna naročila izvrše se najtočneje. —

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% galske propinacijske zadolžnice.

4 1/2 % zastavna pisma peštanske ogerske komer-
cijalne banke.

4 1/2 % komunalne obveznice ogerske hipotečne
banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podruž-
nice njene.

1860. l. promese

cele gld. 14 1/2, petina gld. 4 in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek 300.000 gld. av. velj.

— Žrebanje dne 1. februarja. —